

Анализ на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), касаещи наличието на пестицидни остатъци за периода 01 януари – 31 март, 2023 год. (данни към 27.04.2023 г.)

Общият брой нотификации за периода е **203**, като **199** са в категория „храни“, а **4** са в категория „фуражи“ (Фиг.1). В **100** от общия брой нотификации, рискът е определен като „сериозен“, в **27** е неопределен, а в **7** от случаите рискът не е сериозен. Регистрирани са **5** нотификации, при които няма риск. В **51** нотификации е регистриран потенциално сериозен риск, а в **14** нотификации има потенциален риск.

Информациите за насочване на вниманието са **34**, а нотификациите за недопуснат внос са **123**. През разглеждания период са регистрирани **29** предупредителни нотификации и **18** информации за последващи действия.

В категория храни, най-многобройни са нотификациите, касаещи **„плодове и зеленчуци“ – общо 127**, в някои от нотификациите се съобщава за наличие на повече от едно активно вещество (а. в.).

Постъпилите **127** нотификации в категория **„плодове и зеленчуци“** за наличието на остатъци от пестициди се отнасят за следните продукти:

- различни видове пипер – 28;
- портокали – 18;
- мандарини – 13;
- различни видове фасул – 12;
- *Alternanthera sessilis* – 10;
- лимони – 9;
- домати, питая, хинап и моринга – по 3;
- стафида, пъпеш, лозови листа, различни видове зеле, маракуя, грах и боровинки – по 2;
- нар, малохия, ябълки, гранадила, грейпфрут, дюля, лайм, помело, кайсия, патладжан, бамя, ананас, пащърнак и фурми – по 1.

Amber Green White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg

тел. 02/ 427 30 56

За категория **„билки и подправки“** са постъпили **31** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- кимион, пипер, масала, микс от подправки и чили – по 3;
- куркума и семена от фенел – по 2;
- цвят от хибискус, бял трън, цвят от маргаритка, евкалипт, цвят от лайка, индийски тамен, кардамон, семена от кориандър, канела на прах, сминдух, йербamate, хризантелум (*Chrysantellum americanum*) и *Desmodium rotundifolium* – по 1.

За категория **„зърнени храни и хлебни изделия“** са постъпили **17** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- ориз – 15;
- пуканки – 2.

За категория **„какао, какаови продукти, кафе и чай“** са постъпили **6** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- зелен чай – 4;
- черен чай и чай от моринга – по 1.

За категория **„диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“** са постъпили **5** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- хранителни добавки – 3;
- палулан капсули и липозомален глутатион – по 1.

За категория **„друг хранителен продукт / смесен“** са постъпили **4** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- индийско ястие „Aloo Mutter“, лозови листа, киноа и сушени черни гъби – по 1.

За категория **„фуражи“** са постъпили **4** нотификации:

- пшеница – 2;
- гума ксантан и соя – по 1.

За категория **„ядки, продукти, съдържащи ядки и семена“** са постъпили **4** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

Amber Green White

гр. София, 1618, бул. ”Цар Борис III” № 136
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/ 427 30 56

- семена от кимион – 2;
- семена от лен и киноа – по 1.

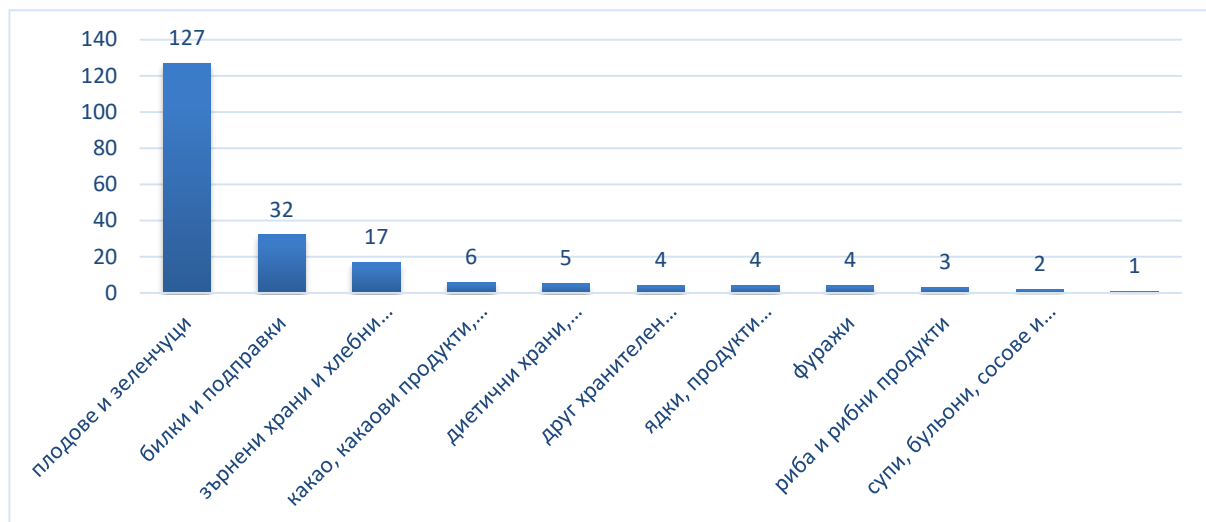
За категория **„риба и рибни продукти“** са постъпили 3 нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- махи-махи – 2;
- барбун – 1.

За категория **„супи, бульони, сосове и подправки“** са постъпили 2 нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

сос салса и доматиен сос – по 1.

За категория **„безалкохолни напитки“** е постъпила 1 нотификация за антраквинон в микс от чайове.

Фиг. 1 Брой нотификации за пестицидни остатъци в различни видове продукти през периода 01 януари – 31 март, 2023 год.

Нотификациите, подадени от България са общо 28, като всички са за продукти с произход Турция. От тях 14 нотификации са за пипер, като 7 са предназначени за унищожаване, 4 за реекспорт и 3 за реекспорт или унищожаване.

Регистрирани са 7 нотификации за мандарини, като 6 са предназначени за реекспорт, а 1 е за връщане на производителя.

Amber Green White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
 тел. 02/ 427 30 56

За лимони са регистрирани 5 нотификации, като 3 са предназначени за реекспорт, а 1 е за унищожаване. Регистрирана е 1 нотификация, за която няма информация относно предприетите мерки.

Регистрирана е 1 нотификация за потокали, за която няма информация относно предприетите мерки и 1 за нар, която е предназначена за унищожаване.

През разглеждания период България е била нотифицирана веднъж за наличие на неразрешеното а. в. хлорпирифос в бял трън.

През разгледания период са постъпили общо **203** нотификации, (част от нотификациите касаят съдържание на повече от 1 пестицид в продуктите). В тези нотификации са установени **72** различни активни вещества, **48** от които са **неразрешени за употреба** на територията на Европейския съюз.

Най-голям брой остатъци са установени от пестицидите: **неразрешените а. в. хлорпирифос – 50, етилен оксид – 25, хлорпирифос-метил – 20, ацефат – 15, диметоат – 13, метамидофос – 12 и трициклазол – 10** (Фиг. 2).

Останалите остатъци са установени от пестицидите:

- ацетамиприд – 10;
- бупрофезин и **неразрешените а. в. карбендазим и тиаметоксам** – по 8;
- **неразрешеното а. в. хлороталонил** – 7;
- **неразрешените а. в. имидаклоприд и хлорат** – по 6;
- **неразрешените а. в. фипронил, хлорфенапир и бифентрин** – по 5;
- циперметрин, тебуконазол, форметанат, ламбда-цихалотрин, флоникамид и **неразрешените а. в. профенофос, клотианидин, хексаконазол, метомил и пропиконазол** – по 4;
- **неразрешените а. в. етион, фенпропатрин, монокротофос, ометоат, карбофуран, толфенпирад, антраквинон и тиофанат-метил** – по 3;
- **неразрешените а. в. фенитротион, бутахлор, динотефуран и пропаргит** – по 2;
- сулфоксафлор, форхлорфенурон, трифлуксистробин, форметанат хидрохлорид, имазалил, боскалид, оксамил, пропамокарб, етефон, протиоконазол, метоксифенозид, тебуконазол, пиридабен, диметоморф и **неразрешените а. в. ипроваликарб, перметрин, карбарил, процимидон, ипродион, цифлутрин,**

Amber Green White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/ 427 30 56

диниконазол, акринатрин, линурон, прохлораз, дифлубенурон, дитиокарбамати, азоксистробин, паракват, флузилазол и халоксифоп – по 1.

Фиг. 2 Брой случаи на замърсяване с различни пестицидни остатъци в продуктите през периода 01 януари – 31 март, 2023 год.

За периода най-многобройни са нотификациите, касаещи замърсяване в категория „плодове и зеленчуци“.

Най-често нотифицираните продукти за наличие на пестициди в тази категория са: различни видове **пипер – 25**; **портокали – 18**, **мандарини – 13** и **различни видове фасул – 9**.

Останалите най-често нотифицирани продукти са: **ориз – 15** и **различни видове чай – 6**.

През разгледания период в системата за бързо известяване са постъпили съобщения за замърсени продукти **с произход от 45 различни държави**.

Анализът установи, че най-многобройни са нотификациите, касаещи продуктите от **Турция – 48**; следвани от тези с произход **Индия – 36**; Египет – **24**; Шри Ланка – 11; Кения – 7; Испания и Пакистан – по 6; Мексико и Китай – 5; Виетнам – 4; Танзания, Бангладеш, Колумбия, Албания, неясен произход, Нидерландия и Франция – по 3; Уганда, Перу, Белгия, Либия и Йемен – по 2; ОАЕ, Камбоджа, Коста Рика, Руанда, Сърбия, Тунис, Афганистан, Канада, Еквадор, Бразилия, Гана, България, Полша, Мароко, Австрия, Унгария, Боливия, Тайланд, Парагвай, Украйна, Нигерия, Кот д'Ивоар, Аржентина и Казахстан – по 1. (Фиг.3 в Приложението).

Центърът за оценка на риска по хранителната верига препоръчва засилване на контрола за пестицидни остатъци, при внос на продукти, произведени в държавите, за които са постъпили най-многобройни нотификации през разгледания период – Турция, Индия и Египет.

Фиг. 3 Брой нотификации според държави на произход на продукти, съдържащи пестицидни остатъци през периода 01 януари – 31 март, 2023 год.

Други научни становища и актуална информация в областта на Анализа на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/>

Източник:

<https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal/?event=searchForm&cleanSearch=1>

Изготвил:

Николай Спасов, главен експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

27.04.2023 г.

Amber Green White

гр. София, 1618, бул. ”Цар Борис III” № 136
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/ 427 30 56

